

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 8 (3170) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

MAGYAR HARCIEDV

(P. I.) Ha valaki azután kérdészködik, hogy milyen az ország háborús hangulata és milyen harci kedvvel vesz részt a magyarság az istentelen bolsevizmus megsemmisítésére irányuló európai kereszties hadjáratban, feleletképpen idézhetjük neki azt a hivatalos közleményt, amelyet a honvédelmi miniszterium adott ki az önkéntesek jelentkezése tárgyában. A hivatalos közlemény szerint „tömegesen érkeznek be közvetlenül a honvédelmi miniszteriumba nem tényleges katonai személyektől, valamint katonai szolgálatot még nem teljesített személyektől az Oroszország ellen harcoló honvédelmi alakulatokhoz való beosztás iránti kérelmek”. A miniszterium közli azután, hogy a kérvényeket az illetékes állománytesthez, vagy kiegészítő parancsnokságokhoz adják be. Ugyanakkor azt is közli, hogy 17 éven aluliak jelentkezését nem fogadhatja el. Hozzáfüzi még a közlemény azt is, hogy beadott kérvényét senki se sűrgesse, mert mindenki idejében megkapja behívóját.

Érdekes hivatalos közlemény ez. Sokkal több van benne, sokkal többet árul el, mint amennyit a hivatalos stílus és hang az első látszatra elárul. A magyarság háborús hangulatát és harci kedvét jellemzi az a körülmény, hogy tömegesen jelentkeznek önkéntes frontszolgálatra. Tömegesen jelentkeznek akkor, amikor a legkeményebb és legvéresebb harcokat jelentik a keleti arcvonalról, amikor a legborzalmasabb hideg uralkodik a végtelen orosz mezőkön. Tömegesen jelentkeznek nem tényleges katonai személyek és katonai szolgálatot nem teljesített egyének. Tehát sokan vannak közöttük idősebbek, talán olyanok, akik már egyszer megjárták az orosz harcmezőket az első világháborúban, de úgy érzik, hogy most is ott a helyük. De vannak közöttük fiatalok is, olyanok, akik még nem teljesítették katonai szolgálatot, de nem akarják megvárni, míg rájuk kerül a sor. Vannak közöttük gyermekemberek is, akik még tizenheteik életévüket sem érték el.

Kell-e ennél kedvezőbb helyzetjelentés a belső front hangulatáról és szilárdságáról? Kell-e külön bizonyíték arról, hogy a magyarság ősi hivatástudattal, önként vesz részt abban a világraszóló küzdelemben, amely magyar sorsfordulót is jelent? A honvédelmi miniszterium hivatalos közleménye ékesszólóan hirdeti az igazi magyar szellem és gondolkodás diadalát. Egyben azt is, hogy a különféle címen baloldali utakon és ösvényeken kőbörgők, bölesekedők és mélymagyarkodók egyáltalán nem tartoznak a magyarsághoz. A magyar most minden eszközzel — szóval, gondolattal, fegyverrel — a bolsevizmus és nyugati, meg amerikai szövetségesei ellen harcol.

Német különjelentés

Ujabb 89 ezer tonna ellenséges hajóteret sűlyesztettek el a német tengeralattjárók

A keleti arcvonal fontosabb szakaszain váitozatlan heves-séggel dúl a harc. Északafrikában közeli politikai fordulatot jósol az angol hírszolgálat

A vezéri főhadiszállásról jelentik január 12-én, délután 2 órakor: Német tengeralattjárók továbbdőltek a már nagyrészt megsemmisített tartályhajókaravánt és a már elsűlyesztett 13 hajó után két újabb tankhajót sűlyesztettek el 17 ezer tonnataralommal. Egy harmadikat is megtörpődztak, de ennek elsűlyedését a viharos idő miatt nem tudták megfigyelni. Más tengeralattjárók az Atlanti oecán különböző részein összesen 14 hajót sűlyesztettek el 72 ezer tonnataralommal.

35 tengeralattjáró-támadást élt át egyetlen amerikai hajókaraván

Berlin. (Bud. Tud.) Német katonai körökben anélkül, hogy a részletekre kiterjednének, megerősítik, hogy a keleti arcvonal fontosabb szakaszain változatlanul folynak a súlyos harcok. Megjegyzik továbbá Berlinben, hogy a bolsevistáknak nyilván továbbra is sikerült tartalékaikat akadálytalanul átjuttatniok a befagyott Volga alsó folyásán Sztalingrad és Asztrachán között. Másként nem találunk magyarázatot a Kalmük pusztán működő meglehetősen nagy szovjet erők megjelenésére. Ezeknek a szovjet tartalékoknak az összetételére vonatkozóan berlini illetékes helyen kiemelik a csapatok vegyes összetételét. A tartalékesapatok részben jól felszerelt szibériai hadosztályokból állnak, mint a fogságba került katonákról is kitűnik. Ezek nagyrészt igen fiatal vagy idős emberek. A szovjet nyilván ezekkel egészítette ki újra a többékevésbé erősen megtizedelt hadosztályait.

Madrid. (MTI.): A NTL. jelenti: Newyorkból jelentik: Hogy milyen erős a német tengeralattjárók tevékenysége az Atlanti oecánon, kitűnik a Newyork Times londoni levelezőjének tudósításából.

Magyar honvédek hőstetteinek olasz méltatása

Milánó. (MTI.): Az északolaszországi lapok részletesen foglalkoznak a magyar honvédségnek az orosz fronton végrehajtott hős haditetteivel. A Corriere della Sera január 12-iki számában kiemeli a magyar csapatok hősiességét és a magyar katonák egyéni vitézségét. Megemlíti a lap több magyar katona és tiszt hőstetteit nérszerint is, részletesen leírva tetteiket és méltatja azokat a további harcok kimenetele szempont-

A jelentés szerint annak a hajókaravánnak a maradványa, amely az amerikai Egyesült Államokba a múlt év december elején érkezett meg Angliából, útközben 35 tengeralattjáró-támadást élt át. A karaván kísérőhajói egyidejűen 13 támadó német tengeralattjárót pillantottak meg, amint újra és újra torpedókat löttek ki a teherhajókra.

Amsterdam. (MTI.) A NTL. jelenti: Mint a brit hírszolgálati iroda Washingtonból jelenti, az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma hétfőn közölte azoknak a hadihajóknak elvesztését, melyek neveit az eddigi közleményekben katonai biztonsági okokból nem közölték. E hadihajók a következők: a Hornet repülőgépanyahajó, melyek maguk az amerikai hajók sűlyesztettek el, miután az október 26-án Santa Cruz mellett vívott csatában olyan súlyosan megrongálódott, hogy megmentése lehetetlen volt, továbbá a Juneau és Atlanta könnyű cirkálók valamint 7 romboló, melyeket a november 13 és 15 között a guadalcalari csatában ellenséges erők sűlyesztettek el. A Northampton cirkálót december 1-re virradó éjszaka Guadalecanartól északra sűlyesztették el.

Bern. (Bud. Tud.): A londoni Sunday Times munkatársa nyilván szovjet közlés alapján adatokat közöl a szovjet légiflotta erejéről. Ebből kitűnik, hogy a szovjet repülőállománya igen erősen megesappant. A lap szerint a német-erosz háború kitörésekor, 1941. júniusában a szovjet légiflottájának mintegy 3000 repülőgépe volt. A jelenlegi repülőgép-állományt a lap munkatársa

3000 elsővonalbeli repülőgépre becüli, melyek öt egymástól független repülő-hadseregbe vannak beosztva. A hadsereg-gek közül egyik a Távolkeleten állomásozik.

Berlin. (MTI.) A NTL. jelenti: Brit bombázó repülőgépek január 11-én este hatástalan zavarótámadásokat intéztek Nyugatnémetország ellen. A tervszerűtlenül és szétszórtan ledobott robbanó és gyújtóbombák csak jelentéktelen károkat okoztak. Az eddigi jelentések szerint egy négymotoros angol bombázót lelőttek.

Varsó. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Lengyel körökben mély megrendülést keltett az a hír, hogy Pilsudszky Kázmér, Lengyelország elhunyt tábornagyának fivére meghalt a szovjet fogságban.

Fontos magaslati állást ragadtak el a németek Tunéziában az ellenségtől

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a tunéziai helyzettről:

Észak-tunéziában január 11-én, a német csapatok elragadtak az ellenségtől az Atlasz hegység keleti szegélyén egy magaslati állást és ezzel elzárták a kelettunéziai síkság felé vezető egyik újabb kijáratot az ellenség elől. A többi arcvonalszakaszon csak esékély felderítő és járőrtevékenység folyt. A tengely kötelékei foglyokat ejtettek. A légitvekenység ezzel szemben rendkívül élénk volt. Német vadászrepülők mély támadást intéztek egy vasuti állomás ellen és szétbombáztak több mozdonyt. Egy repülőter fölött lelőttek két Spitfire gépet és egy kétmotoros harcirepülőgépet. A repülőteren 3 darab kétmotoros repülőgépet borítottak lángba. Támadásokat intéztek az algir-tuniszi határvidéken három repülőter ellen és a támadások során súlyosan megrongáltak a berendezéseket és szállásokat. Az egyik repülőteren felgyújtottak egy nagy üzemanyagraktárt. A tűz fényét órákon keresztül meg lehetett figyelni. Olasz hadirepülők repesztbombákkal árasztottak el menetelő oszlopokat és súlyos veszteséget okoztak az ellenségek, amidőn nyo-

masztó mély támadásokban fedélzeti fegyverek tüzevel árasztották el azokat.

Rommel Tunézia irányában halad

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint Északafrikában a politikai viszonyok alakulása rövidesen újabb fordulóponthoz érkezik. Az események nagy gyorsasággal követik egymást és rövidesen hallani fogjuk, hogy fejek hullanak porba és új emberek kerülnek hatalomra.

London. (Bud. Tud.): A Times az északafrikai helyzettel foglalkozva megjegyzi, kétségtelenül meglepődnek azért, hogy Tunéziában még semmiféle döntést sem tudtak kierőszakolni. Tunézia meghódítása — állapítja meg a lap — a német ellenállás következtében most már a távolílvőre halasztódott. Nem lehet ábrándokat táplálni a tekintetben, hogy ez a szándék nehezen megvalósítható feladatot jelent. Közben Rommel Tunézia irányában halad és a lap szerint szándéka nyilván az, hogy a Tunéziában levő német csapatok szárnyát erősítse.

Vitéz Imrédv Béla Nagyváradon

Nagyvárad Saját tud. Kedden délután, a 4 óras gyorsasággal, Kolozsvár felől Nagyváradra érkezett vitéz Imrédv Béla. A magas vendég este a Magyar Megújulás Pártjának városi és megyei vezetőivel tart megbeszélést. Vitéz Imrédv Béla az éjszakai, vagy kora reggeli órákban továbbutazik Budapest felé.

Felavatták a dobosinai Magyar Háza

Esterházy János mondotta az avatóbeszédet

Pozsonyból jelentik: (MTI) A Pozsonyi Magyar Hírlap január 12-i száma részletesen beszámolt a dobosinai Magyar Ház felavatás ünnepéről. Az ünnepélyen Esterházy János, a szlovákiai magyarok áldozatkészségének egyik legszebb példáját méltatta és többek között ezeket mondotta:

— Mi békét hirdetünk a velünk szoros közösségben élő szlovákok és németek felé, de ugyanakkor kijelentjük, nem engedjük jogainkat elvenni és semmi politikai irányzat kedvéért nem vagyunk hajlandók megfosztatni magunkat a nekünk járó jogoktól. Mi minden velünk együtt élő nép felé békés baráti jóbort nyújtunk ép úgy, mint a Donkanyarban is együtt harcolnak népeink fiai. Tudjuk, hogy Trianon óta a legnehezebb sorsban él a magyarság. Nekünk csak egy kötelességünk van, hogy hívek és kitartók maradjunk és szeretetben éljünk. Ha ezt a kötelességünket teljesítjük, megérjük szebb jövőnket. De ezt csak akkor érjük el, ha hívek maradunk hagyományunkhoz, amelyeket megtartottunk becsülettel ezer éven át.

Bolsevizmus a vallás ellen Szovjet-országokban

Templomokban és kolostorokban helyezték el a szovjet istentelen muzeumokat

1931 május 16-án azt a hírt közölte az orosz szakszervezeti rádió a világgal, hogy a Szovjetunióban már több mint 100 vallásellenes muzeumot rendeztek be, főképpen templomokban, kolostorokban s mecsetekben. Ugyanez év karácsonyán közvetítés volt a moszkvai központi istentelen muzeumból (azelőtt Sztasznoj-kolostor), ahol állítólag megsemmisítő bizonyítékok vannak a vallás ellen. Együttal jelentették, hogy 1931-ben 263.000 ember látogatta a muzeumot. 1937-ben, az októberi forradalom 20 éves

jubiläumán nagyszabású vallásellenes kiállítást mutattak be az „Egyház és az ellenforradalom” elnevezéssel. Az első teremben látható — irta egy moszkvai újság — hogyan támogatják az egyházak a cári hatalmat és a kapitalistákat. A második teremben látni az egyházak ellenforradalmi tevékenységét 1917 október óta és a szovjet vallásellenes felvilágosító munkáját. Az utolsó terem hozta az igazi forradalom és igazi szabadság képét, középen a világ népei vezérének, Sztalinnak, szobrával.

Leningrádban van a „legtökéletesebb” muzeum

A leningrádi világhírű Izsák-katedrálisban elhelyezett istentelen muzeum dicsekszik a legtökéletesebb és legteljesebb gyűjteményével azoknak a képeknek és szobroknak, amelyek Zeust, Jupitert, Alláht, Mohamedet, Buddhát, Zarathusztrát és Krisztust, valamint a pápákat, pátriárkákat, vértanúkat és szenteket ábrázolják. — Emellett meg kell említenünk azokat a templomokat, amelyeket eredeti alapjukban hagytak meg művészi összehatásukra való tekintettel. Kö-

zéjük tartoznak elsősorban a Kreml templomai. Az olasz Fioraventi által épített Uszpanszki-katedrálisban 2000 kép mutatja be az ó- és újzövetséget és a szentek életét. Ide temették az orosz patriárkákat is. Ebben a templomban őrizték „Jézus Krisztus szent öltönyét” is, valamint az Istenanya köpenyének egy darabját. Mindkettő eltűnt azóta, mert a zsidók több millió rubelért kicsempészték külföldre.

A bolsevisták ahol csak tehették,

Hatalmas méretekben bontakozik ki a hadbavonultak hozzátartozóiért megindított mozgalom

Január 17-től február 7-ig tart az országos gyűjtés

Hatalmas méretekben bontakozik ki a hadbavonultak hozzátartozóiért meginduló gyűjtés. A gyűjtés január 17-én kezdődik és február 7-ig tart. Minél inkább közeledik a hadbavonultak hozzátartozóiért január hó 17-én meginduló országos gyűjtés kezdetének időpontja, annál hatalmasabb méretekben bontakozik ki országsszerte a mozgalom. A Főméltóságú Asszony legfőbb védnökségével megkezdődő országos gyűjtés előkészítő munkálatai már teljes ütemben folynak. A honvédelmi miniszterium illetékes osztályai az egész ország területére postára adták mindazokat a nyomtatványokat, úrlapokat, amelyek a hadbavonultak hozzátartozóiért meginduló gyűjtés lebonyolításához szükségesek. Egyházi és világi intézmények, társadalmi szövetségek, egyesületek, vállalati közösségek kapcsolódnak be a mozgalomba. A gyűjtést központi irányítás mellett az ország egész területén a járási főszolgabírók, városokban a polgármesterek szervezik meg, akik a járási és városi levétparancsnokságokkal együttesen minden városban és községben megalakítják a hadbavonultak hozzátartozóiért segítőbizottságát. A gyűjtést a bizottsági tagok végzik, levették és levételezők kíséretével. Minden lakásban megjelennek vagy gyűjtőívön gyűjtenek, vagy csekklapot hagynak a helyszínen. A gyűjtés első napján, január 17-én, a budapesti és vidéki napilapok előfizetői számára a napi példányokhoz csekklapot mellékelnek, az adományozásra szánt összeg beküldése céljából. Gyűjteni csak pénzt szabad. Az országos gyűjtésre szánt nagyobb adományokat a vállalatok, pénzintézetek, egyesületek és egyes személyek közvetlenül is beküldhetik a honvédelmi miniszterium „hadbavonultak hozzátartozóiért támogatása letéti számla” elnevezésű 180.000 számú csekk számlájára. Az ország egész területén megmozdultak a társadalmi és kulturális egyesületek, szövetségek, hogy a gyűjtés időtartama alatt ünnepélyeket rendezzenek és azoknak jövedelmét a mozgalom céljára ajánlík fel. Jegyezzük meg tehát: Január 17-től február 7-ig országos gyűjtés! Magyarország Első Asszonya szólított fel minden magyart, hogy amint a honvéd teljesíti kötelességét a fronton, mindnyájan teljesítsük kötelességünket a belső arcvonalon is. A hadbavonultak hozzátartozóiért támogatása közös magyar érdek.

igyekeztek a vallásos tisztelet tárgyait kigúnyolni. A Kreml főbejáratát képező Megváltó-kapu freskója előtt 1917-ig minden arra járó megemelte kalapját és keresztet vetett. Most ugyanott harangjáték játszsa el naponta 12 és 6 órakor az Internacionálét, 3 és 9 órakor pedig az orosz forradalmi gyászindulót. Mindezen kívül számos vallásellenes vándorkiállítás, 50 vallásellenes „egyetem” és egy vallásellenes rádió is létezik. Vallásellenes tanszék van a moszkvai állami egyetemen, a moszkvai kommunista nevelés akadémiaján, a leningrádi politikai kiképzés intézetén és a keleti népek pedagógiai intézetén Kazánban. De még gyermekmunkaközösségek is vannak a „Jóistenke el-távolítására”. (TFK)

Visszaitélte a bíróság ifj. Horthy Miklósné Károlyi Konzuella grófnőnek a 4500 holdas bályoki birtokot

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi törvényszék kedden reggel 9 órakor kezdte meg annak a nagyszabású birtokpernek a tárgyalását, amelyet ifj. Horthy Miklósné, gróf Károlyi Konzuella indított Pinkász József bucaresti bankár és felesége, Ghika hercegnő ellen az öt község határában elterülő, 4500 holdas bályoki uradalom visszaszerzésére.

Pinkász József 1921 szeptember 19-ikén vásárolta meg a mintagazdaságzámba menő, pompásan felszerelt birtokot 7 millió leierért, amelynek fejében meg a birtok azévi termését is megkapta.

Keresetében a felperes előadja, hogy az adásvétel kényszerítő körülmények hatása alatt jött létre. Az akkori tulajdonost, Károlyi Imre gróft, a felperes atyját, a birtok kisajátításával fenyegették s azonkívül is a különböző hatóságok és hatósági közegek olyan magatartást tanúsítottak, hogy Károlyi Imre végül is az előnytelen szerződés megkötésére kényszerült. Felperes hajlandó visszafizetni az akkori vételárát, kéri azonban azoknak a károknak a megtérítését, amelyeket Pinkász a birtokon véghezvitt, közel kétváztedes rablógazdálkodással okozott. Így, többek között: a birtokon lévő saját iparvasut sín-párját felszedette és eladta, az 500 holdas gyümölcsösöt pusztulni hagyta s a kétezer holdas erdő jórészét kiirtotta.

A tárgyaláson a felperest dr. Ullein Ferenc volt országgyűlési képviselő, ügyvéd képviselte.

Az érdekes birtokperben lapzártakor hirdetett határozatot a bíróság. Eszerint, a bályoki birtokot visszaítélte gróf Károlyi Imre volt tulajdonosnak, illetve engedményezett leányának, ifjú nagybányai Horthy Miklósné, Károlyi Konzuella grófnőnek. Egyben kötelezte az alperes Pinkász Józsefet a perköltségek, a kiszállási és gondnoki költségek megtérítésére s az eredeti telekkönyvi állapot helyreállítására.

Kik nyertek a sorsjegyen? A Pesti írja: Az Osztálysorsjáték maj húzásán hatvan ezer pengőrt nyert 68.678, tízezer pengőt 46.177, 74.932, 79.735, ötezer pengőt 89.158, négyezer pengőt 81.217, 81.442, kétezer pengőt 33.984, 36.870, ezer pengőt 16.456, 25.234, 54.132, 68.077, 76.271 számú sorsjegy, (Felelősség nélkül.)

Magukhoz ragadták a németek a kezdeményezést a Don nagy kanyarulatában

Több helységről kivertek az ellenséget s bolsevista csapatrészeket zártak körül és semmisítették meg. 135 páncélost, 104 löveget, 85 páncéltörő ágyut és 38 repülőgépet veszített vasárnap a Szovjet

Berlin. (MTL.) A Német TI jelenti: Mint német illetékes helyen megállapítják, a német tengeralattjáróknak az ellenséges tartályhajók ellen elért újabb nagy sikere iskolapéldája a német szárazföldi légi és tengeri erők együttműködésének. — Az ellenség északafrikai szárazföldi támadásait arra a számításra alapította, hogy a szükséges üzemeny idejében megérkezik. A német hadvezetőség azonban az Atlanti-óceánon új megfigyelő rendszert vezetett be, mely olyan ügyes álcázással végezte megfigyeléseit, hogy az ellenség figyelmét teljesen elkerülte. A megfigyelők jelentették, hogy a Karibi-tengeren élénk mozgolódás észlelhető. Nem volt kétséges, hogy ez a tevékenység az északafrikai utánpótlást szolgálja. Az azonnal bevezetett tengeralattjárók tevékenysége alapján rövidesen jelentették egy egész ellenséges tartályhajó flottilla megsemmisítését. A német búvárhajók sikerei — berlini vélemény szerint — rövidesen az afrikai harcokban is éreztetni fogják hatásukat.

Súlyos harcok a Don vidékén, Észak-Kaukázusban és Stalingrádnál

Berlin. (MTL.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: Észak-Kaukázusban, Stalingrádnál és a Don vidékén német csapatok súlyos harcokban visszaverték a számbeli fölényben lévő szovjet csapatokat. A német légi erők nagyobb kötelékei beavatkoztak a harcokba és súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek. Német gyalogsági és páncélos osztagok ellentámadással ellenséges kötelékeket semmisítették meg. A hadsereg és a légi erők 130 páncéltörő megsemmisített, vagy harcoképtelenné tett. Német vadászok 20 ellenséges gépet lőttek le, míg saját veszteségük két gép volt. A középső arcvonalzakaszon német rohamcsapatok szétromboltak sok harciállást és foglyokat, valamint zsákmányt ejtettek.

Velikije Luki körül és az Ilmen-tó: től délre tovább tartanak a harcok. A német hadsereg kötelékei január 1 és 10 között 621 szovjet páncélost semmisítették meg. A Murman-vasut elleni légitámadások alkalmával a bolsevisták igen sok vasuti kocsit vesztek. Gyorsarcgépek Murmanszk kikötőjében megsemmisítették egy 4.000 tonnás hajót és súlyosan megromoltak egy teherhajót.

Észak-Afrikában a sirti arcvonalon felderítő tevékenység folyt. Tunisz-

szakaszán ellenséges osztagokat vertünk vissza. A tengely légiereje a kedvezőtlen időjárás ellenére bombázta az ellenséges állásokat és menetosz-

lokat. Német vadászok öt gépet lelőttek. Az ellenséges légi erők támadást intéztek Tripolisz ellen. Emberéletben nem esett kár.

16 hadosztályt vonultatott fel a Szovjet Stalingrád ellen

Berlin. (MTL.) Az Interinf jelenti: A szovjet számára a vasárnapi nap mérlege passzív eredménnyel zárult. Elvesztett 135 páncélost, 104 löveget, 85 páncéltörő ágyut, 38 repülőgépet, több száz járművet és nagy mennyiségű más hadianyagot, nem szólván a rendkívül nagy számú halottakról és sebesültekről. A vasárnap harcainak nagy páncélos ütközet jellemzi. A Don folyó vidékén a bolsevistáknak kezdeti sikereket sikerült elérni és a német csapatok hátába kerültek. Egy német páncéloskötet, amelyet a tartalékok vonalából irányítottak oda, bevette magát a túlerőben lévő ellenséges páncélosok közé és több óras kemény harc után megfutamtotta az ellenséget. Stalingrád ellen az ellenség nem kevesebb, mint 16 hadosztályt vonultatott fel. A támadásokat

azonban sikeresen mind visszaverték. A Volga és a Don között igen súlyos páncélos harcok folytak vasárnap. Minden esetben a német csapatok maradtak győztesként a csatákon.

Berlinből jelenti: (MTL.) Az Interinf jelenti: A keleti harctéren a Don nagy kanyarulatánál a németek magukhoz ragadták a kezdeményezést és több helységről kivertek az ellenséget. Bolsevista csapatrészeket körülfogtak és megsemmisítették. Az arcvonal más részein és Toropez térségében a harcselekmények csupán a német és magyar rohamjörőcsapatok sikeres vállalkozásaira szorítkoztak. Veliki és Luki helyőrsége vasárnap is állotta a bolsevisták tömeges támadásait. Német vadászbombázó repülőgépek a murmanszki kikötőben elsüllyesztettek két tehergőzöst.

Egyre több női zászlóaljzat állít fel a szovjet hadvezetőség

Berlinből jelenti: (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: A hétfői hadijelentés kiegészítéséül közlik: Amilyen megsemmisítő csapás a Szovjet páncélosokban, repülőgépben és mindenféle hadiszorban elszennvedett vesztesége, ugyanolyan módon érezteti hatását az a veszteség, amelyet a bolsevisták legénységben és tisztai állományban elszenvedtek. Nagy veszteséget okoz a bolsevistáknak a német géppuska. Egyes frontszakaszokon 16

—17 éves foglyokat ejtettek, ami azt bizonyítja, hogy a Szovjet ember-tartaléka kimerülően van. Más szakaszon távolkeleti hadseregrészeket jelentettek.

Berlin. (MTL.) A szovjet egyre gyakrabban állít fel női zászlóaljakat, hogy a hatalmas veszteségek folytán a hadseregben támadt réseket betöltsék. Hír szerint egy nagy kiképzőtáborban képezik ki kényszer utján a besorozott nőket.

Homokviharak akadályozzák az északafrikai harci tevékenységet

Róma. (MTL.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 961. közleménye: A sirti arcvonalon felderítő tevékenység folyik. Tuniszban az ellenséges osztagokat visszavertük, fegyvereket zsákmányoltunk és néhány foglyot ejtettünk. Az olasz és német légi erők a kedvezőtlen időjárás ellenére is ismételt szembellátható eredményekkel bombázta az ellenség előretolt állásait és menetoszlopait. Német vadászok öt ellenséges gépet lelőttek. A Tripoli elleni ellenséges légitáma-

dás csak csekély kárt okozott. Palermo közelében egy angol gép roncsait találták meg, amelyet egy korábbi légitámadás alkalmával lőttek le. A repülőgép legénysége szörnyethalt.

Berlin. (MTL.) A Interinf jelenti: Észak-Afrikában a harci tevékenység a homokviharak miatt csekély volt. A tengely gyors harci repülői sikeres támadásokat intéztek az angolok menetmozdulatai ellen. Két Spitfire repülőgépet lelőttek.

Francia-Szudánba utazott Giraud

Bern. (MTL.) A Liberté a szövetségesek északafrikai vállalkozásainak veszélyeiről a következőket írja: Az északafrikai amerikai expedíciós hadtest azzal a nagy sikerrel, amelyet német búvárhajók egy tartályhajókaraván ellen elértek, súlyos csapás érte. Ez az esemény szembetűnővé teszi azt a veszedelemet, amelybe a szövetsége-

sek Észak-Afrikában kerülnek, ha nem kaphatnak erősítéseket és utánpótlásokat.

Tunisz. (MTL.) Az algiri rádió szerint Giraud tábornok Francia-Szudánba utazott.

Róma. (MTL.) A Stefani jelenti: A szövetségesek északafrikai csapatainak főhadiszállása jelenti, hogy bi-

zottságot alakítottak a francia észak-afrikai haderő újrafegyverkezése megszervezésére.

Haditörvényszék elé állítottak Londonban 14 belga katonát.

Stockholmból jelenti: (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Londoni jelentés szerint a News Chronicle írja, hogy 14 belga katonát Londonban haditörvényszék elé állítottak. A lap élesen elítéli, hogy a tárgyalást a nyilvánosság kizárásával tartják meg, mert az ellenségnek nem lehet ennél jobb propagandaanyagot nyújtani.

London és Washington is „lemond” nemlétező kínai területen kívüli jogairól

Amsterdamból jelenti: (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelenti, hogy egyfelől Kína, másfelől az Egyesült Államok és Anglia hétfőn szerződést írt alá, amelynek értelmében a két angolszász hatalom lemond kínai területen kívüli jogairól, valamint mindenfajta különleges jogáról Kinával szemben. Az angol-kínai szerződés nem érinti a dominiumokat.

Nankingból jelenti: (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: A külügyminiszter fogadta Japán, Németország, Olaszország és Mandzsukuo nagyköveteit és velük hosszas tanácskozást folytatott a nemzetközi helyzetről.

Jelentkezni kell a 12 éves fiúknak és 16 éves leányoknak

Nagyvárad thj. város polgármestere 102—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom Nagyvárad thj. város területén állandó lakással bíró mindazon 12-ik életévüket elért ifjakat, valamint 16-ik életévüket elért leányokat, illetve azok törvényes képviselőit, hogy személyes bejelentési kötelezettségüknek a m. kir. belügyminiszter 380.000/1941. B. M. számú rendeletének I. fejezet 10. paragrafusán alapján a lakóhelyük szerinti illetékes kerületi rendőrszobában tegyenek eleget.

A bejelentéshez szükséges űrlapokat a dohánypártokban lehet beszerezni.

A bejelentést 1943. január 31-ig a bejelentésre kötelezett fenti kiskorúak törvényes képviselőjének, ha pedig nem ennek háztartásában élnek, azt a szállás-, munka- vagy szolgálatadónak kell megtenni, akinek gondozása, vagy felügyelete alatt a bejelentésre kötelezett személyek állanak.

A fenti belügyminiszteri rendelet 11. paragrafus (2) bekezdése alapján a háznak, illetőleg a lakásnak tulajdonosa, továbbá a lakás bérlője is ellenőrizni köteles, hogy a házban, vagy a lakásban lakó 12. illetve 16. életévüket elért fiúk és leányok bejelentése megtörtént-e.

Aki a 380.000/1941. B. M. számú rendelet 10. és 11. paragrafusában előírt bejelentési kötelezettségének a meghatározott időben eleget nem tesz, avagy a bejelentéslapon tudva valótlan adatot tüntet föl, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással lesz büntetve.

Nagyvárad, 1943. január 11.

Dr. Borbély Dezső, s. k. polgármester h.

Pártolja a keresztény ipart

Tábori postai tudakozó irodát állítottak fel

A m. kir. houvéd vezérkar főnöke a közönség tábori postai vonatkozású ügyekben történő tájékoztatása céljából tábori postai tudakozó iroda felállítását rendelte el.

A tábori postai iroda XIV. kerület, Abonyi-utca 7-9. szám alatt működik, távbeszélő hívószáma 426-139.

A tábori postai tudakozó iroda felvesz, illetve kivizsgál kérelmeket és panaszokat, intézkedik az ismeretlen katonáknak címzett küldemények megfelelő továbbítása iránt, kivizsgálja az elesettek és eltűntek küldeményeivel kapcsolatos ügyeket és általában minden tábori postai vonatkozású ügyben részletes tájékoztatást, illetve felvilágosítást nyújt.

A tábori postai tudakozó iroda hétköznapokon 8-14, távbeszélőn pedig 8-17 óráig áll a közönség rendelkezésére.

Kukoricát is lehet váltani a kék gabonajegygyei

Nagyvárad thj. város polgármestere 209-1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 114.622-1942. K. M. számú rendelete értelmében az alábbiakat hozom az érdekeltek tudomására:

Hombár bizományos és a kenyérgabona eladására engedéllyel rendelkező malom az 1943. évi január, február és március hónapban a vásárlásra jogosító kék kenyérgabonajegygyeknek január, február és március hónapra szóló gabonaszelvényt részben kukoricára is beválthatja. Ebben az esetben a bizományos (malom) a 20 kg-os gabonaszelvényre 10 kg. búzát, vagy rozst és 10 kg. kukoricát, a 15 kg-os gabonaszelvényre 7.5 kg. búzát, vagy rozst és 7.5 kg. kukoricát, a 10 kg-os gabonaszelvényre pedig 5 kg. búzát, vagy rozst és 5 kg. kukoricát szolgáltat ki.

A kék kenyérgabonajegy tulajdonosa köteles a bizományos (malom) kivására búza, vagy rozst helyett a megszabott arányban kukoricát is elfogadni.

A bizományos (malom) a vásárlásra jogosító kék kenyérgabonajegy tulajdonosának kivására az 1943. január, február és március hónapban búza, vagy rozst helyett a 20 kg-os gabonaszelvénnyel szemben 20 kg. kukoricát, a 15 kg-os gabonaszelvénnyel szemben 15 kg. kukoricát, a 10 kg-os gabonaszelvénnyel szemben pedig 10 kg. kukoricát is kiszolgáltathat.

A 108.400-192. K. M. sz. rendelet 2. §-ának (1) bekezdése akként módosul, hogy a kukoricajegygynek az 1943. évi január hó 31. napja után a bizományos (malom) által beváltható szelvényei ellenében a 30 kg-os szelvényre 25 kg., a 22 kg-os szelvényre 18.5 kg., a 15 kg-os szelvényre pedig 12.5 kg. kukoricát kell kiszolgáltatni.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki ennek a rendeletnek a rendelkezéseit megszegi, vagy kijátssza.

Nagyvárad, 1943. január 8.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Tanügyi kinevezések

A Hivatalos Lap január 9-iki száma folytatódólagosan a következő tanügyi kinevezéseket tartalmazza:

A mezőgazdasági iskoláknál: Skonda Erzsébet nagyváradi állami háztartási gazdasági szaktanfolyamon tanító helyettes tanárt állami mezőgazdasági intézeti rendes tanárrá, Vajsz Teréz derecskei mezőgazdasági népiszkolába beosztott állami helyettes népiszkolai tanítónőt állami népiszkolai tanítónővé, Veress Erzsébet derecskei, Fülöp Zoltán berettyóújfalui mezőgazdasági népiszkolai állami helyettes gazdasági szaktanítókat állami gazdasági szaktanítókká nevezték ki.

A polgári iskoláknál: Olgay Márta és Gólya Rozália nagyszalontai állami polgári leányiskolai, Csikessz Béla tótkomlói állami polgári iskolai, Fábrián Béláné, Főris Lenke zilahi állami polgári leányiskolai, Hajász Ilona tótkomlói, Dékány Ida szilágycsehi, Tokody Klára tótkomlói, Közpéssy Mária berettyóújfalui, Lamping Erzsébet nagyeralontai, Berta Erzsébet szilágycsehi állami polgári iskolai helyettes tanárokat állami polgári iskolai rendes tanárokká, Némethy Lajos szilágycsehi állami polgári iskolai helyettes művezetőt a XI. fizetési osztály 3. fokozatába állami polgári iskolai rendes művezetővé nevezték ki.

A tanítói karban: Káringets Julia nagyváradi, Józsa István felsőbarakonyi, Debreceni Károly mezőtelegi népiszkolai tanítókat 1943. január 1-iki hatállyal a VII. fizetési osztály 3. fokozatába, Komaróczy Elemér nagyváradi, Ferch Józsa cséffai, Szabóné Szilágyi

Erzsébet nagyváradi, Tabéryné Puskiás Irén nagyváradi, Papp Edit sülelmedi, Bod Erzsébet zilahi, Tempflin Karolin nagyváradi, Szászi Irén váradalpári, Oláh Ernőné Király Mária nagyváradi, Fándly Józsefné Szabó Irén székelyhídi, Sutyákné Lipták Klára nagyváradi, Kéri Olga rojti, dr. Kápe Jánosné Kiss Gabriella mezőtelegi, Altnöder Ceilla nagyváradi, Csomay Margit érmihályfalvai, Krause Klára nagyürögdi, Szőke Ilona bihardiószegi, Barnáth Erzsébet érmihályfalvai, Linbeck Magdolna váradalpári, Máthé Emma érhatvani, Csik Etelka biharszentandrászi, Zemplényi Zoltánné Pribék Romana nagyváradi, Felvinczyné Losonczy Irén nagyváradi, Fülöp Jánosné Mikusai Erzsébet, dr. Paesay Jánosné Horvát Mária nagyváradi, Papp Emuza nagyváradi, Podolcsák Ágnes nagyváradi, Sipos Anna szilágynagyfalui, Biró Irma királydaróczi, Vörös Valéria biharszentandrászi, Bene Ilona biharpüspöki, Arkosy Magdolna nagyváradi, Molnár Ilona bihardiószegi, Paládi Róza cséffai, Latsó Ilona érkenézi, Bartha Eleonóra szilágycsehi, Bartha Róza nagyürögdi, Sára Éva oláhszentmiklósi, Sára Ilona oláhszentmiklósi, Matus Katalin almásfegyvernéki, Gyöngyi István érezöllői, Gruber Mária kisháródi, Belényesi István nagyváradi, Balland Schmatzer Izabella szalárdi, Tóth Viktória nagyváradi, Hajós Ilona gyapjutelepi, Melag Irén komádi, Honti József biharszentandrászi, Szabó Eleonóra, Kovács Laura nagyváradi, Szabó Miklós margittai állami népiszkolai helyettes tanítókat rendes tanítókká nevezték ki.

Be kell jelenteni a hűtőházakat és raktárhelyiségeket

Kötelezhetik a tulajdonosokat, hogy a helyiséget meghatározott közszükségleti cikkek szokásos tartására használja fel

Nagyvárad thj. város polgármestere 208-1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Minisztérium 7720-1942. M. E. számú rendelete értelmében az alábbiakat hozom az érdekeltek tudomására:

Minden olyan hűtőház (raktárhelyiséget, meszes pincét), amely legalább 100 q. hús, szalonna, zsír, tejtermék, gyümölcs vagy zöldség, illetőleg legalább 10.000 drb. tojás tartósítás céljából való elhelyezésére alkalmas, az 1943. évi január hó 31. napjáig, — az ezután épülő hűtőházat pedig üzemképes, illetőleg használható állapotba helyezésétől számított 15 nap alatt — be kell jelenteni.

A bejelentést a hűtőház tulajdonosának a fenti rendelethez csatolt „A” mintának megfelelő bejelentő-lapon a közellátásügyi miniszter hűtőházi statisztikai kirendeltségéhez (Budapest II. Keleti Károly-u. 5-7.) kell megtennie.

A bejelentésben fel kell tüntetni a hűtőházban elhelyezett termékek nemét és mennyiségét, valamint a tárolás időtartamát. A bejelentést minden hónap 1-15. napjáig terjedő időre

Hirdessen
a MagyarLapokban

vonatkozóan a hónap 20. napjáig, a hónap 15. napjától a hónap végéig terjedő időre vonatkozóan pedig a következő hónap 5. napjáig a „B” mintájú bejelentő lapon kell megtenni. Az egy évre vonatkozó összesített adatokat a „C” mintájú bejelentő lapon a következő év január hó 31. napjáig kell bejelenteni.

A Közellátásügyi Miniszter a földmívelésügyi miniszterrel, — ha a hűtőház valamely ipari üzem része, az iparügyi miniszterrel — egyetértve, kötelezheti az idegen áruk tartósítására iparszerűen használt hűtőház tulajdonosát, hogy hűtőházát meghatározott közszükségleti cikkek szokásos tartására használja fel.

A bejelentési kötelesség alá eső, de áruknak tartósítására egyáltalán nem használt, vagy kelleképpen ki nem használt, valamint azt a hűtőházat, amelyet tulajdonosa a közellátás érdekeit súlyosan veszélyeztető módon használ, a közellátásügyi miniszter a földmívelésügyi miniszterrel — ha a hűtőház valamely ipari üzem részére, az iparügyi miniszterrel — egyetértve a közellátás biztosítása érdekében ideiglenes használatra igénybeveheti és használat végett meghatározott időre másnak átengedheti. Használatra igénybevehető a hűtőházzal együtt a berendezési tárgyak is, ha a hűtőház üzemben tartásához pótolhatatlanul szükségesek. A használatért

térítés jár. A térítés mértékét bizottsági eljárással kell megállapítani.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki a jelen rendeletben megállapított kötelezettséget nem teljesíti, illetőleg a felsorolt intézkedéseket megszegi, vagy kijátssza.

Nagyvárad, 1943. január 8.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Hazánk - Népünk - Jövőnk

33.000 helyett 4.400 diftériás beteg.

A magyar közegészségügyi munka egyik ágának diadalát jelenti, hogy az elmúlt évben csak 4.400 gyermek betegedett meg az ország területén diftériában, holott a kötelező védőtét, — melyet minden európai országot megelőzve, nálunk alkalmaztak először — bevezetése előtt, illetve az akkori arányszám szerint 33.000 betegedett volna meg. Pénzügyi szempontból ez a megelőző védő eljárás a diftéria gyógyító szavójának árán 1.000.000 pengő, a kórházi ápolás terén 900.000 pengő megtakarítást jelent. Ezzel szemben az egész védőtét költsége kerekén 100.000 pengő volt. Tehát olcsóbb a diftéria megelőzni, mint gyógyítani.

Dr. vitéz József Ferenc kir. herceg mondja:

„At kell ütnünk a jövő idők minden akadályát. Ehhez nagyszaporodású családok kellene; de az sem elegendő, hogy sokan legyenek, a tömegmozgások tényleges hatásához a faj minőségi fölénye is szükséges. A magyar asszimiláció egyik feltétele az is, hogy népünkben minél kevesebb selejtes elem legyen. Azért kell dolgoznunk, hogy a jövőben testileg és lelkileg kiváló, nagy emberanyag álljon a nagy magyar célok szolgálatára... Mivel a család az államalkotás ősi sejtje, a házasságot és a családot kell minden veszedelmes befolyástól megvédenünk!”

Gyermekek fája.

Id. Pénzes Lajos a Z'ikereszt által indított akció keretében a gyermekek tüzfájára 5 pengőt adott.

Fgy rend ruha

Özvegy Simoncsics Istvánné szép példája nyomán most upabb áldozatkészségről adhatunk hírt. Idős Pénzes Lajos építész, Nagyvárad legrégebbi iparosja egy hadiárva fiúnak, vagy egy harctéren megsebesült és rokkant honvédnek egy rend jó karban levő ruhát ajánlott fel. Szándékát bejelentette az Iparosanoncsikolához, ahol már intézkedtek is, hogy a felajánlott ruhát alkalmas egyén kapja meg.

Követendő példa ez mindenki számára. Hiszen sokkal több van ittthon, mint ott kint a fronton és sokkal többen vannak jobbmóduak, mint egészen szegények. Mi lenne tehát, ha minden jobbmódu elhatározná, hogy csak egy hadiárva, vagy rokkant honvéddel tesz jót? Mindenkin tudnánk segíteni s mindenki megnyugtathatná lelkiismeretét, hogy megtette kötelességét. Így látjuk mi idős Pénzes Lajos szép példaadását és így ajánljuk mások figyelmébe is.

Kína feltámadása Nagyázsiaiban

Írta: Polyák István

Kínáról, a bölcsesség klasszikus hazájáról nagyon sok bölcsmondás van forgalomban közöttünk. Bölcsmondásokkal intézi el ma az újságok és a rádióállomások magas iskoláját kijárt politikus és stratégia polgár a Kínával kapcsolatos kérdéseket. Ilyen bölcsmondás többek között az is, hogy Kínát nem lehet meghódítani, mert Japán Kínával való vitája akkor fog elintéződni, amikor Japán kinaivá lesz. Ilyen bölcsmondás az is, hogy Kína szédületes kultúrája minden japáni életformát beolvaszt évezredek kohójába.

Ha volt is valami alapjuk ezeknek a bölcsmondásoknak, ha az események között olykor bizonyítékokat is lehetett találni igazolásukra, ma már elmondhatjuk: a világ kereké olyan nagyot fordult, hogy valamennyi bölcsmondás alapját fenekestül felforgatta.

Tehát Japán és Kína viszonyáról van szó. Ezt a viszonyt feszegette a sok bölcsmondás, amely végeredményben a többé-kevésbé enyhe baloldali remények burkolt bangoztatása volt. A Nemzeti Kína és Japán megegyezése most új fejezetet nyitott Távol Kelet történelmében és pedig olyan fejezetet, amely semmiképpen sem illeszthető a baloldali gondolkodás keretébe. Azért próbálnak meg mindentféle magyarázatot. Így többek között azt is lehet hallani, hogy az egyezmény Japán gyengeségének bizonyítéka. Japán ezzel az egyezményrel ismerte volna be, hogy nem bír Kínával.

A kommentárok azonban rendszeresen ugyanabba a közös hibába esnek: nem ázsiai, hanem európai, vagy amerikai szemmel vizsgálják a fordulatot. — Európában a brit és kapcsolt részek szeretnék, ha Japán elbukna az immár 12 éve viselt nagy küzdelemben. Hogy miért szeretnék ezt, azt nem kell bővebben magyarázni. Amerika még inkább várja Japán bukását, különösen az elmúlt év nagy japán hadisikerét után. Azért állnak Csang-kaisiek mögött, aki szerintük a kínai nemzeti öntudat és szabadság egyedüli törvényes hordozója.

A másik oldalon a tengelyhatalmak Japán győzelmét és vállalkozásainak sikerét óhajtják. Ezt sem kell magyarázni, hogy miért Japán győzelme végzetes csapás lesz a brit birodalomra, de súlyos következményekkel fog járni az Egyesült Államokra is. Azonban bármennyire pontosan körvonalazták a háromhatalmi egyezményben Japán kizárólagos jogait Nagyázsia rendezésére, a tengelyhatalmak japánbarát nézőpontja és magatartása is európai, külső nézőpont. Japán és Nemzeti Kína megegyezését a félelmetes nagyságban kibontakozó nagyázsiai gondolat mértékével kell lemérnünk. Ez adja meg igazi értelmét és ez mutatja meg korszakalkotó nagy jelentőségét.

1

Alig múlt száz éve annak, hogy Kína élénkebb érintkezésbe került az európai kultúrával és civilizációval. Nem véletlen, hogy először kulturát mondunk. A hittérítők útján — különösen a jezsuiták működési területe volt Kína — valóban a keresztény

európai kultúra jutott el először Kínába. XIV. Lajos és ennek Colbert minisztere kezdeményezésére 1687-ben hat francia jezsuita ment Kínába és Pekingben megalakította a jezsuita iskolát. A jezsuiták, akiknek sorában kitűnő nyelvészek, geográfusok és asztronómusok vannak, a legjobb kínai szellemekkel kerülnek kapcsolatba s megismerve Kínát megalapítói lesznek a kínaiakkal foglalkozó külön tartománynak, térképeket készítenek és áradozó könyvekben ismertetik meg az ámuló Európát ezzel a csodálatos és vonzó világgal. Európa ebből az időben a kulturális kapcsolatok nyomán ismeri Kínát.

Ez a kép azonban változik. Kínát egyre jobban elárasztják a protestáns angol missziók. Ezeknek az érdeklődési köre egészen más, mint a jezsuitáké. Így a XVIII. század végén és a XIX. század elején az eddigi kulturális érdeklődést bizonyos mértékig felváltja a kereskedelmi érdekek, mert az angol missziókat és jelentéseiket nyomán megindulnak főleg ezek indítják meg. Ez a Kína már csak nagy lehetőségeket, jó piacot jelent az európai kapitalizmus számára. Nem lehet tehát azon csodálkozni, hogy az elzárkózásból kikerülő hatalmas birodalom modern átalakulásának legelső percében az európai kapitalista hatalmak vetélkedésének szenvedő alanya lesz. Ez a vetélkedés nyomja rá a bélyegét az egész kínai életre. Ezért nem tudott a nyugodt fejlődés útján elindulni, ezért bukott meg a császárság a konzervatív és a radikális reformpárt harcában, ezért nem tudott megerősödni és konszolidálódni a köztársaság s Japán közbelépése nélkül ma is tábornok-kiskirályok egymásközötti harca emésztené a közel félmillió lakosságú birodalmat.

2

1836-tól kezdve (Elliot angol kapitány követelése az angol kereskedelem érdekében) Kína osztozkodó területe lett a nagy európai hatalmaknak s vadászterülete főleg Angliának. Egymásután következnek a megalázó egyezmények és követelések szerződésekre való foglalása. Az angol történelemnek örök szegényfoltja marad az az erőszakoskodás, amelyet az ópium Kínába való bevitelére érdekében fejtett ki. Az európai hatalmak vetélkedése közben megindítja Kínában is a modern fejlődés folyamatát. Határállomásai ennek a fejlődésnek az 1850-i Taiping-lázadás, az 1860-i büntető expedíciók, 1898-ban a radikális japánbarát irányzat felülkerekedése és 1911-ben a köztársaság megalakulása. A köztársaság lelke Szün Jat Szen, az ideális lelkeletű forradalmár, elnöke pedig Jüan Szi Káj, a nagy katoná. Egy darabig úgy látszik, hogy a köztársaság még erősödik, azonban hiányzott életképességéhez a komoly támogatás és az öncélú politika vezetésének a lehetősége. Kína még mindig gyarmat az angolszász hatalmak szemében. Így érthető, hogy Jüan Szi Káj halála után a köztársaság szétesik. Előbb Észak (Peking) és Dél (Nanking) állnak egymással szemben később a tábornokok torzalkodása szaggatja még apróbb darabokra a hatalmas területet. Szün Jat Szen halála

után 1925-ben Csangkaisiek került uralomra, aki nemzeti diktatúrát vezet be. Sikertelenül kísérletezik a nemzeti összefogással s nem képes elhárítani a külpolitikai veszélyeket sem. Nem tudja megmenteni Tibetet az angol befolyástól és Mandzsuriát sem tudja megtartani a Japánokkal szemben.

3

1931-ben áll be a történelmi forduló Távol Kelet helyzetében. A japánok a nagyázsiai gondolat alapján indulnak meg Kínában Csangkaisiek ellen aki reménytelen belpolitikai küzdelemben a szovjet és angolszász hatalmak hálójába kerül. Kína nemzeti újjáéledésének gondolatával küzd még ma is, azonban nyilvánvaló, hogy az angolszász hatalmak eszköze Ázsia újjárendezése ellen. Bármennyire furcsán hangzik is, a „támadó” ebben a harcban a kínai nemzeti gondolat és önállóság előharcosa. Japán nem

akarja meghódítani Kínát, mert sem népfőlölegének elhelyezésére, sem nyersanyagok szerzésére nem alkalmas. Ami a kereskedelmet illeti, a japán ipar már az első világháború előtt elhódította Kínát az angolszászok elől. A Fülöp-szigetek és Holland-India meghódítása pedig egészen nyilvánvalóvá teszi, hogy Japán Kínában ázsiai szövetséget és jóbarátot keres. Ez a törekvés egyébként a nagyázsiai gondolat egyik alappillére.

Mandzsuria után az északi területek meghódítása, majd a déli részek megszállása, Nanking elfoglalása és új kínai nemzeti kormány alakítása mind Kína feltámasztására irányultak. Miután a japánok minden idegen engedélyes területet és nyitott kikötőt jogot kiküszöböltek Kínából s miután a nankingi nemzeti kormány megérett az önállóságra, Japán útjára bocsátotta olyan gesztussal, amelynek hatására nem fog elmaradni Kína többi részében sem. Japán az elmúlt év januárjában aratta legnagyobb győzelmét. Ennek az évnek januárjában hatalmas politikai és diplomáciai győzelmet aratott s óriási lépéssel vitte előre dédelgetett nagyázsiai gondolatát.

Ezt jelenti Japán és Nemzeti Kína megegyezése. Ázsia az ázsiaiaké — a jelszó egyre erőteljesebben hangzik Távol Kelet tájain.

Benyújtotta Rooseveltt a százmilliárd dolláros költségvetési tervezetet

Havi hat milliárd dollárra rugnak az Egyesült Államok hadikiadásai

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Washingtoni jelentés szerint Rooseveltt a kongresszus elé terjesztette az 1943. évi százmilliárdos költségvetést. Közölte, hogy a hadikiadások, amelyek 1941-ben havi kétmilliárd dollárt tettek ki, ma több mint hatmilliárd dollárra emelkedtek havonta és az 1944. évi költségvetésben előreláthatóan meg fogják haladni a havi nyilemilliárd dollárt is.

A továbbiakban — mint a brit hírszolgálat jelenti — kijelentette, hogy az adók már sohasem fognak a háború előtti színvonalra csökkenni. Hangoztatta azután, hogy további hatmillió embert kell mozgósítani a hadsereg és haditengerészet számára. Kimélte nélküli programra van szükség a háború népzügyi ellátására, hogy elkerüljék az összeroppanást a háború után. A költségvetési terv hanyuitásával kapcsolatban Rooseveltt azt mondta, hogy az Egyesült Államok totális háborút folytat, mert pusztá léte van veszélyeztetve. A totális háború kemény valóság. A százmilliárd dolláros kiadási program megvalósítása céljából az Egyesült Államoknak minden emberi és anyagi tartalékát teljes mértékben latba kell vetnie. Ehhez szükséges, hogy a lakosság valamennyi rétege felismerje a totális háború összes szükségleteit. Az új költségvetési törvvel — mint Rooseveltt mondotta — lehetővé akarják tenni a havi építést, hogy az Egyesült Államok üttéseket mérjen az ellenségre. Végül azt ajánlotta, hogy egyetemes és nagyarányú hivatási átképző szolgálatot vezessenek be, hogy ilyen módon egymillió embert tegyenek szabadná a hadiipar számára. A

háborús sérülteket ismét bevonják a haditermelésbe.

Róma. (MTI) A Piccolo berlini tudósítójának jelentése szerint Washingtonban olyan hír terjedt el, hogy az amerikai kormány elhatározta a karavánban való hajózásra alkalmas tízezer tonnás lassu járatu hajók gyártásának beszüntetését. Helyettük olyan hajókat építenek, amely egyedül közlekednek.

Kinevezések a rendőrségen

Nyitray Tibor fogalmazó gyakornokot rendőrségédfogalmazóvá, Ferenczi Lajos felügyelőgyakornokot rendőrfelügyelővé léptették elő.

Az előléptetésben részesült rendőrtisztek a visszatérés óta teljesítettek szolgálatot Nagyváradon. Oroslórányozuk van a rendőrség tisztikarával és detektívtestületével abban, hogy a magyar rendőrség működését olyan kitűnően oldották meg és hogy a rendőrség a törvényesség legfőbb őre lett.

A nagyváradai rendőrség kebelében még a következő előléptetéseket rendelkezte el a belügyminiszter: Németh Antal detektívfelügyelőt detektív-felügyelővé, Somogyi Lajos, Kovács Ferenc, Sarkady István és Lányi Béla detektívet a IX. fizetési osztályba léptették elő. Bakos Mihály hivatali tisztnek hivatali főtiszt címet. Bottlik András detektívet a X. fizetési osztályba léptették elő, Ferencz Béla, Bugner István és Tapavicsi Tibor detektívgyakornokokat a XI. fizetési osztályba detektívekké léptették elő.

Legértékesebb prémnyulak:

a Bécsikék, Kékóriás és a Csincsilla

Keresett árucikk a nyuliprém — érdemes a prémnyulak tenyésztésével foglalkozni

Előző két cikkemben részletesen foglalkoztam a hús- és prémnyultenyésztéssel. Általánosságban körvonalaztam ennek a kisállattenyésztési ágának nemzetgazdasági jelentőségét és fontosságát. Ráműtattam arra, hogy a mai nehéz viszonyok között milyen óriási horderejű egy nemzet életében annak húsellátása és prémzükségletének fedezése. Majd kiemelttem azt a nyulafajtát, amelynek tenyésztése mind hús, mind prém tekintetében első helyen áll. Ez a Magyaróriás.

Mostani cikkem keretében a prémnyulak legértékesebb három egyedéről, típusáról: a Bécsikék, Kékóriás és a Csincsilláról fogom tájékoztatni azokat, akiket ez a kisállattenyésztési ág közelebbről érdekel.

A Bécsikék

A Bécsikék eredetét mint ahogy neve is mutatja, Bécsnek köszönheti, ahol egyik műlt század végéig élő lelkes tenyésztő tenyésztette ki. Három színváltozata van: világos, sötétkék és a közbeeső szín. A tenyészpárok párosztatásánál világosat sötéttel sohasem szabad legmegfelelőbb, ha világosat közbeesővel, vagy sötétet közbeesővel párosítunk. Súlyja 2.50—3 kg. A világoskék színű állat hamvaskék és szinte hasonló a kékesen boruló esőfelhő színére. Fülei rövid és egyenesen felállóak. Szeme barna és igen élénk. Az állat teste henger alakú. Alacsony testű állat. Körmei barnák. Hiba, ha gereznájában nagyobb tömegben fehér szőrszálak találhatók, ha körmei fehérek, vagy az állat testében a kék színtől elütő fehér foltok találhatók, vagy ha lábuk kesey. Igen szaporas és jól nevel. A kicsinyek megeztetésük után csillag világos kékeztűnek és egészen hamvasak. A baknak erős szögletes feje van, magasabb testű, mint a nőstény. A legjobb prémnyul. Gereznáját eredeti színében használja fel a szűsipar, mert nagyon szép, mutatós bundát lehet belőle készíteni.

A Kékóriás

Legújabban kitenyésztett formája, típusa a Kékóriás. Hosszas kísérletezések után az óriások segítségével tenyésztették ki. Súlyja 3.50—4.50, kifejtett korában esetleg 5 kg. Fülei sokkal nagyobbak, mint a Bécsikéké. Nemesítéssel azonban elsőrendű hús- és prémállattá fog kialakulni. Nagy jövő előtt áll. A közbeeső kék színe olyan, mint az acélé. A sötétkékszerű Bécsikék és Kékóriás színe megegyezik a haragos-viharfelhő vad színével. Úgy a Bécsikék, mint a Kékóriás tenyésztésénél nagyon vigyázzunk arra, hogy túlságosan sok napfény ne érje prémjüket, mert szőrméjük ebben az esetben kiroszadásodik. Általában a vedlési időszakban jó tápdús és olajos tartalmu takarmánnyal etessük őket, hogy hamar túlessenek a vedlésen és a barnás-roszadás színű avas szőrt minél hamarabb ledobják magukról.

A Csincsilla

A harmadik legértékesebb prémnyulunk a Csincsilla. Két típusát ismerjük: a kis és nagy Csincsillát. Van világos és sötét Csincsilla. Az állatot borító szőrmének, gereznának összetétele három

részből áll. Alul van az úgynevezett aljszőr (pelyhszőr), középen van a rendes gyapjuszőr, majd ezt követi a koronaszőr. Az aljszőr kék, a gyapjuszőr fehér, a koronaszőr fekete és így ezeknek összetétele adja a Csincsilla jellegzetes ezüstös szürke színét.

A legértékesebbek a sötét állatok. Gereznája rugalmas és ha kezünkkel ellenkező irányba simtjuk, úgy a szőrszálak lassan simulnak vissza az eredeti helyükre. Ha szőrükbe belefújunk, tölcéért kapunk és akkor nagyszerűen kivehető a három szőrszín összetétele. A gerezna egész felülete hernyózott, fürtös szőrszíneződésű. Csak az ilyen állat értékes. Jó nevelő, élénk és jól szaporító nyulafajta. Szemei barnák, fülei közepes nagyságúak, felfelé állók és feketén szegélyezettek. A kis Csincsilla 2.50, legfeljebb 3 kg-os kifejtett korában, míg a nagy Csincsilla 3.50 kg-os súlyig felmegy. Tenyésztése nagyon értékes. Gereznája a szűsipar számára igen fontos és igen keresett cikk.

Legközelebbi cikkem címe a következő: „Amit az Angórákról mindenkinek tudni kell”. Bárkinek szívesen nyújtok felvilágosítást, ha a megkereséshez válasz helyet esatol. Cím: Szeged, Horváth Mihály utca 3. szám.

Major Akos,
tanár.

Be kell jelenteni az 50 kgr-on felüli bab, borsó és lencse készleteket

A bejelentés legutolsó időpontja január 15 déli 12 óra

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala 210—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az M. Kir. Közélelmezési Miniszter Úr az 577.011—1942. számú rendeletével Nagyvárad thj. város részére az 1942—43. gazdasági évre a bab, borsó és lencse keretet megállapította.

A rendelet alapján felhívom mindazon kereskedőket, intézeteket, valamint magánosokat, a hadiüzemek és katonai alakulatok kivételével, hogy a tulajdonukban, birtokukban, vagy letétiükbe helyezték 50 kilogramon felüli bab, borsó és lencse készletüket írásban a Közélelmezési Hivatalhoz legkésőbb f. évi január hó 15. déli

12 óráig jelentsek be. A bejelentésben fel kell tüntetni a tulajdonos, a birtokos, vagy azon személy, illetőleg vállalat nevét, telephelyét, továbbá azt, hogy a tulajdonos a 113.600—1942. K. M. számú rendelet alapján hűvelyes egyesülésnek tagja-e vagy, mint cukornagykereskedő, végül az Egyesüléssel kívül elosztó-e vagy nem.

A bejelentést elmulasztók ellen a 113.600—1942. K. M. számú rendelet alapján kihágási eljárást folyamatba teszem.

Nagyvárad, 1943. január 9.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Megkezdődött az elbírált lábbeliigénylőlapok kiosztása

Igazoló iratokat kell bemutatni az átvételnél

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala 207—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy a város Közélelmezési Bizottsága az 1942. évi december hónapban beadott lábbeli igénylőlapokat elbírálta.

Az elbírált igénylőlapokat a Közélelmezési Hivatal a következő sorrendben osztja ki:

1943. évi január hó 11-én 8—13 és 17—19 óráig az A—K betűig.

Január 12-én 8—13 óráig L—R betűig.

Január 13-án 8—13 és 17—19 óráig S—Zs. betűig kezdődő nevek részére adja ki.

Azok, akik a fenti napokon az igénylőlapokat nem váltották ki, január hó 14-én délelőtt, 18-án délelőtt és délután, 19-én délelőtt, 20-án délelőtt és délután, 21-én délelőtt, 25-én délelőtt és délután, 26-án délelőtt, 27-én délelőtt és délután, valamint 28-án délelőtt válthatják ki.

Felhívom az érdekelteket, hogy a kiosztást feltétlenül tartsák be, mert akik nem az előírt időben jelentkeznek az átvételért, az utalványt ré-

szükre a Hivatal nem fogja kiszolgáltatni.

Végül figyelmeztetem a dec. hóban beadó igénylőket — akik kész, mértékutáni, fejelés — igényléseket és, akik 1943. január 6-ig adták be a talp-igényléseket, azok a fenti sorrendben legkésőbb 1943. évi január hó 28. napjáig kötelesek az igénylőlapokat kiváltani, mert ezen határidő után a Hivatal a ki nem váltott igénylőlapokat megsemmisíti.

Az igénylőlapok kiváltásánál azok, akik sajátmaguk háztartásukban élő gyermekeik, a közös háztartásban élő szülők vagy háztartási alkalmazottaik részére váltják ki az igénylőlapokat, személyazonosságukat rendőrségi bejelentő-lappal, vagy vásárlási könyvvel kötelesek igazolni. Azok, akik a fent felsoroltakon kívül mások igénylő-lapjait váltják ki, kötelesek a saját személyi igazolásukon kívül két tanúval aláírt meghatalmazást hozni megbízóiktól.

Nagyvárad, 1943. január 9.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Pénztárost vesz fel a Légo nagyváradai csoportja

A Légoaltalmi Liga nagyváradai csoportjánál a pénztárosi tisztség lemondás folytán megüresedett. Ezen tisztség betöltésére jelentkező férfiakat folyó hó 15-ig d. e. 11 h. — 12 h-ig fogad a helyi csoport hivatali helyiségében. (Rákóczi-út 13. I. em.)

A pénztárosi tisztség betöltésének feltételei: 1. Magyar állampolgárság. 2. keresztény származás igazolása feleség részéről is. 3. Megfelelő irodai és pénzügyi gyakorlat (könyvvitel stb.). Vitézi Rend tagjai, tűzharcosok és hadirokkantak előnyben részesülnek. Munkaidő 9 h — 2 h-ig. Havi tiszteletdíj kezdetben 100 P, mely összeg 140, illetve 150 P-ig emelkedhet. Légoaltalmi Liga Nagyváradai Csoport Elnöksége.

Mi újság a piacon?

Gyümölcsfélék: (közepes felh.) Alma 90—160—300, szőlő 360—450, narancs 500—600, körte 160—260 fillér kilónként, citrom darabja 24—36 fillér.

Zöldségfélék: (gyenge felhozatal) 1 kgr. burgonya 23—27, répa 24—30, hagyma 20—32, 1 drb. káposzta 20—60, kgr. 20, 1 drb. olasz 40—60, kgr. 40, 1 drb. karfiol 60—140, 1 kgr. tök (sütő) 46—60, 1 csomó cékla 24—30, 1 csomó petrezselyem 30—40, 1 drb. karalábé 8—20, kgr. 26, 1 drb. zeller 10—30, retek 6—20, torma 6—14—24, 1 kgr. spenót 180—240 fillér.

Élőállatok: (gyenge felhozatal) 1 drb. szarvasmarha vágó kgr. 1.30—1.40, 1 drb. fejőstehén 600—1200, szopósborjú kgr. 1.60—1.70, 1 kgr. hizott sertés 1.90—2.20, 1 drb. igazsóló 300—900, 1 paradészló 900—1300, 1 pár kismalac 45—60 pengő.

Tejtermékek: (gyenge felhozatal) 1 liter tej 0.38—0.40, 1 kgr vaj 6.80—7.70, juhturó 3.40—4.10, tehénturó 1.25—1.35, tejfel 1.50—1.70, sajt 3—3.40 pengő.

Kenyerfélék: 1 kgr. egységes kenyér 42 fillér.

Halfélék: (gyenge felhozatal) 1 kgr. súlyú ponty 3.80—4.20 (élő), csuka 3—3.80 (élő), apró hal 1.80—2.50 pengő.

Szárnyasfélék: (gyenge felhozatal) 1 pár csirke 4.60, hizott liba kgr. 4.90, sovány liba kgr. 4—4.90, hizott ruca 4.70, sovány ruca 4—4.70, tyúk 4 pengő kgr-ként, 1 drb. tojás 20—24 fillér, kgr. 3.90—4.10 pengő.

Húsarak: Marhahús 3.70, disznóhús 3.20—3.80, növendékmarha 3.70, juhhús 2.40, bárányhús 2.40, bivalyhús 3.30, zsír 3.80, tepertő 3.80 pengő kgr.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol!

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DRISZO-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Göring 50 éves

Göring birodalmi tábornagy január 12-én tölti be 50-ik életévét. Hermann Göring, az első világháború legmagasabb katonai érdemrendjével, a „Pour le Mérite“-tel kitüntetett fiatal repülő-tiszt az összeomlás sötét napjaiban kétségbeesve töprengt hazája sorsa felett, akkor hozta össze a véletlen „egy ismeretlen népszónokkal“, akit Hitlernek hívtak. Göringet magával ragadta a volt frontkatonából áradó lendületes hit és erő, melléje állott, mert megérezte benne az elhivatottságot és rendületlen hűséggel küzd azóta oldalán. 1923-ban megsebesült, de súlyos vérvesztése ellenére is hihetetlen akaraterővel tünt el az üldözők elől. Csak évek múltán térhet vissza száműzetéséből és ott folytatta újból, ahol abbahagyta: a legelső vonalban. Ezután sem esőlként munkakedve, tovább küzdött, tovább dolgozott, hiszen nem saját érvényesülése, hanem Németország léte, vagy nemléte függött a mozgalom győzelmétől vagy bukásától.

Szinte felsorolhatatlan, mennyi mindent lát el ma a birodalmi marsall sokoldalú, cselekvőképességű, nagyszerű egyénisége. Hadvezér és a hadüpar irányítója egy személyben.

De talán minden alkotása közül legnagyobb: a német légierő megteremtése. A hajdani kis repülőtestet semmiből építette föl a félelmetes erejű légiflottát, amely nélkül a német nemzetet felőrölték volna ellenségei. A háromszten-dős diadalmas küzdelem legdicsőbb fejezeteiben, a lengyel hadjáratban, a nyugati mozgóháborúban, a Balkánon, Afrikában és Oroszországban egyaránt ott látjuk a rémületes stukákat, nehéz bombázókat, vadászokat, utánpótlást, ejtőernyősöket, szállító gépeket is.

Göring, a Németbirodalom egyik legnagyobb embere. Nagy munkabírása, szervezőereje, alkotó fantáziája, meglepő emberi szívvel és ragyogó humorral párosulnak, de a tömegek mindenekefféle hűségéért és hősiességéért rajonganak. Tudják róla, hogy soha meg nem alkunó hittel szolgálja hazája ügyét.

50 éves Göring birodalmi tábornagy.

Rómából jelentik: (MI) Az olasz lapok Göring birodalmi marsall 50-ik születésnapja alkalmából részletesen ismertetik a birodalmi tábornagynak, a Führer legbizalmasabb munkatársának ragyogó pályafutását. Rámutatnak a lapok azokra a magas érdemekre, amelyeket a kiváló katonai és zseniális szervező szerzett. — Ugyancsak meleg hangon emlékeznek meg a lapok Alfred Rosenberg miniszteréről, aki ugyancsak holnap ünnepli 50. születésnapját.

A nagyváradi Ipartestület a hadbavonult iparosok cealádtagjainak segélyezésére céljából, a most ujjaalakított székháza nagytermében 1943. január hó 17-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros teadélután rendez Losonczy Gábor rendezésében. Az ipartestület tagjait és az iparosok barátait szeretettel hívja meg a rendezőség a kedves műsoros délutánra, amely este 11 óráig fog tartani.

Kinevezések a külügyminiszteriumban. A MTI jelenti: A Korinányzó Ur a külügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére Marossey Ferenc és Gántay Nagy László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri címmel és jelleggel felruházott követségi tanácsosokat rendkívüli követ, meghatalmazott miniszterekre nevezte ki. Szentmiklóssy Andor követségi tanácsosnak a rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter címet és jellegét adományozta.

SOROZATOS SZENTBESZÉDEK AZ ERZSÉBETVÁROSI HÍVEK SZÁMÁRA. Nagyváradi. Saját tud. P. Röss Bertalan helyettes kapucinus házfőnök, hittanár „Isten és a házasság“ címen sorozatos szentbeszédet fog tartani az Erzsébetváros hívei számára a Nagyatádi Szabó István utcai kápolnában vasárnap délutánként 5 órai kezdettel. A tíz beszédből álló sorozat vasárnap kezdődött meg. Az ünnepélyes bevezetőt vasárnap délután Mellou István pápai kamarás-plébános mondotta.

Emésztési zavarok következtében keletkezett bőrkülfetések sok esetben hamarabb elmúlnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvízzel rendezzük. Kérdezze meg orvosát!

EGY MILLIÓ ÉV ELŐTTI ŐSÁLLAT NYOMAIRA BUKKANTAK NÉMETORSZÁGBAN. Treffurt környékén érdekes és természettudományi, valamint régészeti szempontból értékes leletek bukkantak. Az egyik homokkőrétegben megkövesedett ősszállat nyomait ismerték fel, amely kb. egy millió évre vezethető vissza és a dinoszauruszok fajtájához tartozó chiroterien nevű ősszállattól származik. Ez az ősszállat, a hátsó lábain járó, medvenagyságú gyíkyszerű szörny volt. (MNK.)

Földrengés volt Istanbulban. Istanbulból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Istanbulban 20 másodpercig tartó földrengés volt.

Toulon ismét szabad körzettel nyilvánították. Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Toulon városát, mely a flottáöngyilkosság óta zárt körzet volt, a hatóságok január 1-én ismét szabad körzetnek nyilvánították. A pályaudvarok ellenőrzését megszüntették.

Hol és hogyan kell jelentkezni önkéntes frontszolgálatra

17 éven aluliaknak jelentkezését nem veszik figyelembe

Illetékes helyről a következők közlésére kérték fel lapunkat:

„Mind gyakrabban érkeznek be közvetlenül a honvédelmi miniszteriumba nem tényleges katonai személyektől, valamint katonai szolgálatot még nem teljesített személyektől az Oroszország ellen harcoló honvéd alakulatokhoz való beosztás iránti kérelmek. A tömegesen beérkező kérelmek a honvédelmi miniszterium munkáját megnehezítik és az elintézését lassítják. Ezért az önként jelentkezők részére tájékoztatásul közlöm a jelentkezés módját:

Azok, akik katonai igazolványi lappal (szürké könyv) bírnak, kérésüket az igazolványi lap 15. rovatában feltüntetett állománytestnél személyesen vagy írásban adják elő.

Azok, akiknek katonai igazolványi lapjuk még nincs, személyesen vagy írásban a lakhely szerint illetékes ki-

UJ NAGYVÁRADAI TAG A MERNŐKI KAMARÁBAN. A Hivatalos Lap közli: Kádár Géza nagyváradi építész-mérnököt felvették a mérnöki kamarába.

A Szigligeti Társaság vasárnapi felolvasó ülése. A Szigligeti Társaság vasárnap délután fél hat órával kezdettel tartja meg idei első felolvasó ülést a Városháza nagytermében. A felolvasó ülésen elbeszéléssel szerepel Csúrka Péter, verseiből előadnak Zsadányi Nagy Árpád, továbbá Diósszilágyi Ipolya. Rajtuk kívül Kis Tamás református hittanár történelmi tanulmányát olvassa fel. A felolvasó ülésre a Társaság beléptidijakat nem szed, de önkéntes adományokat elfogad. Az így begyűlt tiszta jövedelmet a Szigligeti Társaság a Főméltóság Asszony által megindított honvédközzétartozók felségélyezési akciójára fordítja. A felolvasó ülés után a Szigligeti Társaság választmányja tartja meg gyűlését, melyre a választmányi tagokat ezután is meghívja az elnökség.

BURGONYASZERŰ UJFAJTA NŐVÉNY TERMELEK A PROTEKTORÁTUSBAN. A Protektorátusban egy eddig Európában kevésbé ismert éhető gumót termelnek. Az újfajta burgonyaszzerű igen izletes növény, az úgynevezett salsifis amelioro, tulajdonképpen Északamerikából származik és főleg rendkívül gazdag gumótermésével fogva értékes, mert növényenként nem kevesebb, mint 100-200 gumót terem. A gumók a burgonyához hasonlóan nagy mennyiségű keményítőt és C vitamint tartalmaznak. Főtt állapotban rendkívül zamatos táplálékot ad. Az újfajta gumónövény inzulin tartalmánál fogva cukorbetegnek táplálékul is kiváló alkalmas. (MNKK.)

Rögtönítelő bíróság elé kerül egy tolvaj borbélysegéd. Pécsről jelentik: (MTI) Pécsen a rendőrség letartóztatta Jurics Szvetisláv zágrábi borbélysegédet, aki borbélysegéd alkalmával pénzt lopott, majd a hétfőre virradó éjjel a vele lakó egyik borbélysegéd ruháit lopta el. Ezt követően munkaadójának üzletébe tört be. A hajnali órákban meg akart szökni Pécsről, de a detektívek megfogták. A rögtönítelőbíróság elé került.

Az Actio Catolica 82. sz. filmkritikája

„A SORS BELESZÓL“. Atlagos francia filmdarab fatalista sorsszemlélettel és egyes jelenetekben a házasság körüli cirikus légkörrel.
„A TITOKZATOS GRÖFNŐ“. Kézenyű fejszű, de az erkölcsi érzést nem bántó bécsi vigjáték.

FIGYELEM

Az utóbbi időben egyre gyakrabban történt meg, hogy a közönség a hadbavonultak hozzátartozóinak támogatására szánt adományokat a Főméltóság Asszony évek óta szokásos téli nyomorenyhító akciója számlájára fizették be. Ez munkatöbbletet és késedelmet okoz. Illetékes helyen éppen ezért felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a téli nyomorenyhító akció javára szánt adományokat a 99.000 számú postatakarékpénztári csekk számlára, a hadbavonultak hozzátartozóinak támogatására szánt összeget pedig a honvédelmi miniszterium 180.000 számú csekk számlára fizesse be. A hadbavonultak hozzátartozói segélyezés iránti kérvényüket ugyancsak a honvédelmi miniszteriumhoz intézzék.

KÖNYVEK — FOLYOIRATOK

Nagy Lenke:

Crescence

— Gróf Széchenyi Istvánné életrajza

Ez a könyv az első élettörténet Széchenyi István hitveséről. Az író nem regényt vagy regényes életrajzot akart adni, hanem hűséges tükröt a rendkívüli asszonysorsról és arról a világról, melyben Széchenyi Istvánné élt. Színes történelmi korszak támad fel az olvasó előtt és a legönfeladkozóbb feleség alakja mellett, nagy küzdelmek és kis hétköznapok között lépten-nyomon felvillan a másik főszereplő, a lángszellem, a legnagyobb magyar.

Ára fűzve: 12 P; kötve: 14 P.

RÁDIÓ

SZERDA, JANUÁR 13.
Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 11.15 Zenekari művek.
- 11.40 Somlay Károly elbeszélése.
- 12.10 A Rádiózenekar műsorából.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A Folyamérők fuvoszenekara.
- 15.20 Vidák Sándor cigányzenekara.
- 15.50 Közvetítés a csongrádi tűrsztelepről.
- 17.00 Női honvédelmi híradószolgálat.
- 17.10 Rádiózenekar.
- 18.00 Honvédműsor.
- 19.05 Lehár-est.
- 20.35 Fėja Géza beszél Cholnoky Viktortól.
- 21.00 Pertis Pali cigányzenekara.
- 22.10 Beszélgetés.

Budapest II.

17.05 Az Operaház előadásának közvetítése: Walkur, A Niebelung gyűrűje.

SPORT

Nagyvárad atlétáinak 1942. évi eredményei

Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk városunk atlétikájának fejlődéséről. Rámutattunk, hogy melyek azok a körülmények, amik oly szép fejlődést biztosítottak a helyi atlétika kibontakozásának.

Előző számunkban a futó-számok eredményeit közöltük, most sorra kerülnek az ugró eredmények, s holnap a különböző súlydobások és női számok eredményeivel le is zárjuk az 1942. évi atléták munkáját.

Helyből magasugrás:

1. Szarvas ES 130 cm.
2. Krupka Károly NSE 127.
3. Majtényi NSE 125.
4. Ikládi ES 125.
5. Bagi ES 125.
6. Kiss László ES 120.
7. Gáll NSE 120.
8. Snakowszky Nv. LE 115.
9. Pálincás Nv. LE 115.
10. Csapó 110.
11. Bertóthy 110 cm.

Helyből távolugrás:

1. Szarvas ES 283 cm.
2. Majtényi NSE 273.
3. Ikládi ES 267.
4. Krupka Károly NSE 265.
5. Bagi ES 263.
6. Snakowszky Nv. LE 259.
7. Kovács Ervin NSE KISOK 255.
8. Csapó Lajos NSE KISOK 252.
9. Pálincás Nv. LE 249.
10. Gáll József NSE KISOK 246.

Magasugrás:

1. Osztopányi Korp.-Egyet. 170.
2. Szarvas ES 165.
3. Albrecht István H. Isk. 165.
4. Krupka Károly NSE 165.
5. Kiss László ES 163.
6. Mucsi István H. Ist. 160.
7. Gáll József NSE KISOK 160.
8. Bondár Korp.-Egyet. 160.
9. Pacsi István Nv. LE 160.
10. Zakariás Nv. LE 160.
11. Majtényi NSE 157.
12. Pálincás Nv. LE 155.
13. Kovács Ervin NSE KISOK 155.
14. Bagi ES 155.
15. Ikládi ES 154.
16. Szarka KISOK 150.
17. Szilágyi KISOK 150.
18. Halász Gyula Nv. LE 150.
19. Rozenfeld Győző Nv. LE 150.
20. Fekete László Nv. LE 150.
21. Huszár Jenő Nv. LE 150.
22. Pongrácz Gaszton H. Isk. 150.
23. Vári László H. Isk. 150.
24. Ireghy H. Isk. 150.
25. Mészáros H. Isk. 150.
26. Bertóthy Lajos 150.
27. Moics KISOK 150.
28. Csapó Lajos NSE KISOK 150.
29. Majtényi NSE 148.
30. Gyimesi NSE 148.
31. Dévényi H. Isk. 145.
32. Szöllősi H. Isk. 145.
33. Snakowszky Nv. LE 145.

Távolugrás:

1. Krupka Károly NSE 621 cm.
2. Gyimesi NSE 612.
3. Szarvas ES 607.
4. Ikládi ES 596.
5. Majtényi NSE 593.
6. Kiss László ES 582.
7. Zakariás Nv. LE 580.
8. Vári László H. Isk. 577.
9. Szöllősi 558.
10. Vizi Vince H. Isk. 555.
11. Hirling H. Isk. 552.
12. Erdős Tibor ES 551.
13. Snakowszky Nv. LE 550.

14. Pongrácz Gaszton H. Isk. 545.
15. Tivadar H. Isk. 545.
16. Gulácsi H. Isk. 540.
17. Stefán H. Isk. 539.
18. Kovács Ervin NSE KISOK 533.
19. Csapó Lajos NSE KISOK 526.
20. Huszár Károly Nv. LE 521.
21. Pálincás Nv. LE 519.
22. Barthá Nv. LE 504.
23. Vida Nv. LE 500.
24. Gáll József NSE KISOK 500.
25. Fekete László Nv. LE 499.
26. Bertóthy Lajos Nv. LE 484.
27. Réz Kolping-Egyetértés 479.
28. Pitroff KISOK 477.

Rúdugrás:

1. Csapó Lajos NSE KISOK 300
2. Huszár Károly Nv. LE 280.
3. Kiss László ES 280.
4. Snakowszky Nv. LE 280.
5. Krupka Károly NSE 260.
6. Bertóthy Lajos Nv. LE 260.
7. Valu KISOK 240.

Hármasugrás:

1. Gyimesi NSE 12.75 cm
2. Majtényi NSE 12.74.
3. Szarvas ES 12.26.
4. Krupka Károly NSE 11.70.
5. Snakowszky Nv. LE 11.32.
6. Janza Kálmán ES 11.29.
7. Bertóthy Lajos Nv. LE 10.84.
8. Ikládi ES 10.26.

Súlylökés:

- (5 kgr-os súllyal)
1. Szegedi H. Isk. 12.05 cm.
 2. Dévényi H. Isk. 11.50.
 3. Szöllősi H. Isk. 11.50.
- (Folytatjuk.)

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vetele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor,** Széchenyi tér 6.

Kisorsolták a tavaszi forduló mérkőzéseit

Kispest ellen itthon játszik először a NAC február 28-án

Az MLSz nyilvánosságára hozta a Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulójának a sorsolását. Az alábbiakban az NB I. mérkőzések időpontjait és sorsolását közöljük. Megjegyezzük, hogy a mai NB I-ben szinte minden fordulóra csak egy nagy mérkőzés, azaz rangadó, amely döntő módon befolyásolja a bajnoki tabella alakulását.

Az NB I sorsolása a NAC mérkőzéseit illetően a következő:

Február 28:

Nagyvárad—Kispest (Nagyvárad).

Március 7:

Gamma—Nagyvárad (Budapest).

Március 11:

Nagyvárad—Vasas (Nagyvárad).

Március 21:

Nagyvárad—Elektromos (Nagyvárad).

Március 28:

Törekvés—Nagyvárad (Budapest).

Április 4:

DiMÁVAG—Nagyvárad (Diósgyőr).

Április 11:

Nagyvárad—Szeged (Nagyvárad).

Április 18:

Nagyvárad—Szolnok (Nagyvárad).

Április 25:

Csepel—Nagyvárad (Csepel).

Május 2:

Nagyvárad—Haladás (Nagyvárad).

Május 8:

Ferencváros—Nagyvárad (Budapest).

Május 10:

Svájc—Magyarország mérkőzés Svájcban.

Május 22:

Nagyvárad—Kolozsvár (Nagyvárad).

Május 30:

Ujvidék—Nagyvárad (Ujvidék).

Június 6:

Nagyvárad—Ujpest (Nagyvárad).

Június 13:

Bulgária—Magyarország válogatott mérkőzés Szófiában.

Június 20:

SalBTC—Nagyvárad (Salgótarján).

Férfi ruhákat, használtakat legjobban árban vehet, eladhat

MOLNÁR

használt ruhák üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Bajor Gizi szerdán d. u. is eljátssza a Bolond Ásvayné!

Tekintettel arra, hogy már hétfőn délután egy jegy nem volt a két *Bajor-estére* kapható, Bajor Gizi meghozta azt az áldozatot a nagyváradai közönségnek, hogy nagy és fárasztó szerepét, szerdán, január 13-án délután 3 órai kezdettel is eljátssza, hogy azoknak is alkalma legyen őt látni legnagyobb szerepében, akik az esti előadásokra már nem kaptak jegyet. Partnerre ezen délutáni előadáson is *Kamarár Gyula* lesz.

Vén diófa olcsó helyárral. Csütörtökön este a Vén diófát olcsó helyárral játssza a színház.

Debrecenbe kéne menni. Farkas Imre a Nótás kapitány és még sok nagy siker szerzője bájos, magyaros operettjét mutatja be pénteken *premierbérletben* a színház. Ennek a mulatságos daljátéknak főszerepeit Már-

ffy Vera, Szögi Arany, Keleti Aranka, Benkő Szabó, Pákozdy és Barsy játszó. Szombaton „A” bérletben és vasárnap este is a „Debrecenbe kéne menni” c. operett van műsoron. Csupa derű, hangulat ez a darab! Mindenkinek meg kell néznie.

„100 piros rózsza” filléres helyárral megy szombaton délután, utóljára a szezonban.

„Vén diófa” olcsó helyárral vasárnap délután is műsoron van.

HETI MŰSOR:

Kedden és szerdán este: *Bolond Ásvayné* (Bajor Gizi és Kamarás Gyula felléptével.)

Szerdán délután 3 órakor: *Bolond Ásvayné*. (Bajor Gizi és Kamarás Gyulával.)

Csütörtökön este: *Vén diófa*.

Pénteken este: Debrecenbe kéne menni. (Premier bérlet.)

Szombaton d. u. Száz piros rózsza. Szombaton este: Debrecenbe kéne menni. („A” bérlet.)

Vasárnap d. u.: *Vén diófa*. Vasárnap este: Debrecenbe kéne menni.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Zongorát vagy pianót intézet részére megvételre keresünk. Ajánlatokat zárt borítékban ár és márka megjelöléssel „Intézet” jellegre Rudolf Mosse hirdetőirodába, Bazárpülete, 637

Aranyat ezüstöt, briliánsot vásárol Tarján óras-ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185

Eladó 35 magasszárú gumihosizma, gyapju pokróc. Balogh, Sztaroveszky-u. 18. délelőtt 2-ig. 653

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékszerész, Rákóczi-ut 3. 356

Zongorát vagy pianót keresek megvételre. Hlatky Endre-u. 10. Kovács Erzebet költőtáru üzlet. 651

Eladók regények. Dr Baditz, Miskolc. 611

Takarmányozásra kiválóan alkalmas főzelék hulladék kapható a Vegyi- és Élelmiszeripari r. t.-nél. Anyos Pál-u. 2-6. 614

Jugallan

Tehermentes telket azonnali készpénzzel fizetek. Cím a kiadóban. 654

Állást nyec

RULIKOVSKY UT környékén lakó megbízható lapkihordót keresünk. Jelentkezés a kiadóhivatalban.

Öskeresztény jömegjelenésű, csinos urileány vagy uriaszony finom divatruhákkal, pénztárhöz felvétetik. Pényképpel ellátott ajánlatok „Pénztárnoknő” jellegre Rudolf Mosse hirdetőirodába, Bazárpülete. 656

Állást keres

Nyolc középiszkolával irodai állást keres fiatal ember. Sztaroveszky-u. 11. 5-ik ajtó. 658

Különféle

Keresek nagyszüleim Szathmári Ferenc és Zsibna Alojzia házasságkötési helyét, kik 1878 — vagy 1877-ben kötötték házasságát. Ugyancsak keresek Zsibna Alojzia születési helyét. Felkérem a piébános urakat, hogy ezen igazolványokat küldjék meg 10—10 pengő utamvét mellett Szathmári István Körröszeg címre. 660

Kifogástalan urinőt lakótársul keresek. Cím a kiadóban. 659

Kötök, horgolok, ócska szvettereket, gyönyörűen javítok, átalakítok, gyermekruhának, mackónak is. Harisnyatalpalás, szemzedés, Bodánénál, Kossuth-u. 18. kézimunkaüzlet. 655

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek Jakab műszerészénél, Kossuth-utca 5.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

76-és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árnád
círcélős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda R. T.
SZÉKESVÁR

Készült a Szent László-nyomda r. t. Dezső-utca 5. szám.
körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi